

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Martina Lachmanna a JUDr. Jaromíra Klepše v právní věci

žalobce: **Statutární město Karviná**
sídlem Fryštátská 72/1, Karviná
zastoupen Mgr. Janou Zwyrtek Hamplovou, advokátkou
sídlem Olomoucká 261/36, Mohelnice

proti

žalovanému: **Generální finanční ředitelství**
sídlem Lazarská 15/7, Praha 1

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 3. 2017, č. j. 4309/17/7500-30470-010198,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Žalobce brojí proti v záhlaví uvedenému rozhodnutí žalovaného, jímž byla zamítnuta jeho žádost o prominutí penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně podle § 44a odst. 12 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, (dále jen „rozpočtová pravidla“). Penále bylo vyměřeno platebním výměrem Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj ze dne 14. 9. 2015, č. j. 2750559/15/3200-31473-806126, přičemž podle § 44a odst. 10 rozpočtových pravidel činilo jedno promile z předepsané částky odvodu za každý den prodlení, nejvýše však do výše odvodu. V projednávané věci penále dosáhlo celé výše odvodu, tedy 587 335 Kč. Porušení rozpočtové kázně spočívalo podle § 44 odst. 1 písm. b) rozpočtových pravidel v neoprávněném použití prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu Ministerstvem práce a sociálních věcí v rámci dotace na dávky sociální péče pro těžce zdravotně postižené a dávky v hmotné nouzi na rok 2011. K porušení povinností žalobce došlo na základě trestné činnosti jeho zaměstnankyně, která podávala fiktivní žádosti o dávky za zdravotně postižené osoby a vyplacené částky si následně ponechávala pro vlastní potřebu (za toto jednání byla daná zaměstnankyně pravomocně odsouzena rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 10. 2014, č. j. 5 To 351/2014 - 456).

II. Napadené rozhodnutí

2. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že podmínky prominutí odvodu podle § 44a odst. 12 rozpočtových pravidel jsou upřesněny v jeho pokynu č. GFŘ – D – 17 (dále jen „pokyn D-17“). Žalobce jako důvod své žádosti uplatnil skutečnost, že k porušení rozpočtové kázně došlo na základě sofistikované trestné činnosti jeho zaměstnankyně, již nebylo možné snadno odhalit a z níž žalobce neměl žádný užitek. Tyto skutečnosti však dle žalovaného nenaplnují žádný z důvodů prominutí odvodu uvedených v pokynu D-17. Žalobce je jako právnická osoba odpovědný za jednání, která jeho jménem činí jeho zaměstnanci. Zákon přitom nepředpokládá, že by vyměření odvodu souviselo s otázkou, zda měl účastník řízení z porušení rozpočtové kázně užitek.

III. Žaloba

3. Žalobce zaprvé tvrdil, že napadené rozhodnutí je přezkoumatelné ve správním soudnictví, obdobně jako žádost o prominutí daně podle § 55a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, (dále jen „zákon o správě daní“).

4. Pokud jde o věc samu, namítl žalobce, že vyměřením penále za prodlení s odvodem došlo k nepřípustnému dvojímu trestání. Odvod i penále jsou totiž dle žalobce trestními sankcemi v materiálním smyslu, a tedy nelze uložit obojí zároveň.

5. Dále pak žalobce uvedl, že k porušení rozpočtové kázně došlo pouze vinou pracovnice, která páchala trestnou činnost. Žalobce z tohoto porušení neměl žádný užitek a

ani nezanedbal žádnou svou povinnost. Penále tedy vůbec vyměřeno být nemělo a pokud již vyměřeno bylo, mělo být prominuto.

IV. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný navrhl, aby byla žaloba zamítnuta. Uvedl, že žádný z důvodů prominutí penále podle pokynu D-17 nebyl v projednávané věci naplněn. K tvrzení žalobce, že vyměřením penále byla porušena zásada *ne bis in idem*, uvedl především, že samotný odvod trestní sankcí není, a tedy nemohlo vyměřením penále dojít k dvojímu trestání.

V. Posouzení věci Městským soudem v Praze

7. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (srov. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen s. ř. s.), včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání tohoto rozhodnutí městský soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (srov. § 75 odst. 1 s. ř. s.).

8. Soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť ani jeden z účastníků s tímto postupem po poučení soudem nevyjádřil nesouhlas.

9. Žaloba není důvodná.

10. Vzhledem k obsáhlým žalobním tvrzením týkajícím se přípustnosti žaloby soud konstatuje, že o této otázce neměl žádné pochybnosti (a žalovaný přípustnost žaloby nezpochybnil). Rozhodnutí o prominutí odvodu podle § 44a odst. 12 rozpočtových pravidel se svou povahou nijak neliší od prominutí daně podle dříve účinného § 55a zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, a tedy se na něj obdobně vztahuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2010, č. j. 7 Afs 15/2007 - 106, č. 2066/2010 Sb. NSS, dle něž je žaloba proti rozhodnutí o prominutí daně přípustná.

11. Jelikož žalobní body týkající se věci samé byly uplatněny nanejvýš lakonicky, považuje městský soud za nutné předeslat, že obecnost žalobních bodů předurčuje míru obecnosti soudního přezkumu napadeného rozhodnutí, neboť není úkolem soudu aktivně vyhledávat důvody pro vyhovění žalobě (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 - 54; ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008 - 78; či ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012 - 42).

12. Podle § 44a odst. 12 rozpočtových pravidel může Generální finanční ředitelství zcela nebo zčásti prominout odvod za porušení rozpočtové kázně nebo penále za prodlení s ním, a to „z důvodů hodných zvláštního zřetele“. Generální finanční ředitelství veřejnost informovalo o tom, které situace považuje za důvody hodné zvláštního zřetele, ve svém pokynu D-17. Žalobce netvrdil, že by byla v jeho případě naplněna některá ze skutkových podstat dle pokynu D-17. Tvrdil pouze, že vyměřením odvodu a penále představovalo nepřípustné dvojí trestání a že konkrétní okolnosti porušení rozpočtové kázně představují důvody hodné zvláštního zřetele, které mají vést k prominutí penále.

13. Žalobní tvrzení o tom, že penále vůbec nemělo být vyměřeno, neboť se jedná o dvojí trestání, v nyní projednávané věci nelze posoudit. Tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o vyměření penále měly být uplatněny v opravných prostředcích proti němu, případně v následné žalobě, nikoliv jako důvod prominutí penále. Smyslem rozhodnutí o prominutí penále totiž *„není nahrazovat úvahu, která náleží již do fáze samotného vyměření odvodu, resp. penále. Institut prominutí penále proto není možné vnímat jako další opravný prostředek proti vyměřenému penále.“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 3. 2019, č. j. 10 Afs 65/2018 - 42, bod 53) I kdyby tedy vyměření penále skutečně představovalo zakázané dvojí trestání, nejednalo by se o důvod prominutí daně. Pro úplnost však městský soud poznamenává, že obdobná argumentace o dvojím trestání byla posouzena jako nedůvodná v bodu 33 právě citovaného rozsudku č. j. 10 Afs 65/2018 - 42.

14. Dále žalobce namítal, že porušení rozpočtové kázně nezavinil a neměl z něj žádný užitek, neboť k němu došlo sofistikovaným trestným jednáním jedné jeho zaměstnankyně, které žalobce nemohl odhalit ani při provádění patřičných kontrol. V rozsahu, v němž žalobce tuto skutečnost označoval za důvod nezákonnosti vyměření penále, se opět jedná o tvrzení, které mohlo být uplatněno jako obrana proti rozhodnutí o vyměření penále, ale nikoliv jako důvod jeho prominutí. Důvod hodný zvláštního zřetele, na základě něhož lze penále dle § 44a odst. 12 rozpočtových pravidel prominout, potom trestná činnost žalobcovy zaměstnankyně představovat nemůže, neboť není naplněna žádná skutková podstata pokynu D-17.

15. Žalobce naplnění některého důvodu prominutí penále podle pokynu D-17 netvrdil a v celé žalobě se o tomto pokynu ani nezmínil, ačkoliv se jednalo o jádro odůvodnění napadeného rozhodnutí. Netvrdil tedy ani, že by byl pokyn nezákonný nebo že podle něj žalovaný neměl postupovat z jiných důvodů.

16. Nejvyšší správní soud v bodech 53 a 54 výše citovaného rozsudku č. j. 10 Afs 65/2018 -42 uvedl, že rozhodnutí o prominutí penále představuje *„rozhodnutí mimořádné povahy vydávané ve sféře volného uvážení“*, přičemž v tomto volném uvážení je správní orgán omezen legitimním očekáváním, které se v daném případě odvíjí právě od pokynu D-17, jenž je výrazem správní praxe. Jelikož případ žalobce nespadá pod žádnou skutkovou podstatu dle uvedeného pokynu, nedopustil se žalovaný zneužití správního uvážení tím, že žalobcovu žádost o prominutí penále zamítl. Pohyboval-li se žalovaný v zákonných mezích správního uvážení, nepřísluší soudu toto uvážení nahrazovat.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

17. Jelikož žádný z uplatněných žalobních bodů nebyl důvodný, soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

18. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něž má právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů ten účastník, který měl ve věci úspěch. Žalobce v nyní projednávané věci úspěch neměl a žalovanému žádné důvodně vynaložené náklady nevznikly; proto právo na náhradu nákladů nemá ani jeden z nich.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 31. března 2020

JUDr. Ing. Viera Horčicová
předsedkyně senátu